ત્રીજી ચોપડીનો

ડિક્ટેશન શિક્ષક.

ભાગ ૩.

[illegible]

છગનલાલ મોતીરામ શેઠ.

"[illegible] શિક્ષક" "ભૂગોળ શિક્ષક"

[illegible] વિગેરેના કર્તા.

[illegible] સુરત.

આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત ૧૧૦૦.

 ઓગષ્ટ ૧૮૯૫.

સુરત [illegible] પ્રિન્ટીંગ

પ્રેસમાં [illegible] છાપ્યું.

કિંમત બે આના.

"ડિકટેશન શિક્ષક"

માટે અભિપ્રાય.

રા. સા. ગણપતરામ અનુપરામ ત્રવાડી.

રાજકોટ મેલ ટ્રેનિંગ કોલેજના
માજિ પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.

તા. ૨૮-૬-૧૯૧૭ના પત્રમાં લખે છે કેઃ—

સલામ—તમારા તરફથી અવલોકનાર્થે "ડિકટેશન શિક્ષક" ભાગ ૧. ૨ નામનાં બે નાનાં પણ ઉપયોગી પુસ્તકો મળ્યાં. તે જોતાં જણાય છે કે તમારો આ શ્રમ બાળકો, શિક્ષકો અને કેટલેક દરજ્જે લેખકોને પણ અત્યંત ઉપયોગી થઇ પડશે આ પુસ્તકોનો ઉપયોગ કરવાથી બાળકોને ઘણી ઓછી મહેનતે જોડણીનું સારૂં અને

ચોકસ જ્ઞાન થશે. તમોએ વાચન-માળામાંથી ઘણાખરા મુશ્કેલીવાળા શબ્દો તારવ્યા છે, અને તેને વિવિધ રીતે ગોઠવી શિખનાર શિખવનાર ઉભયને સરળતા કરી આપી છે.

વળી સારા કાગળ, મોટા ટાઇપ અને શબ્દોના છુટાપણાને લીધે એ પુસ્તકો આંખને આકર્ષક થાય તેવાં છે.

એકંદરે મારા ધારવા પ્રમાણે તમારાં પુસ્તકો શ્રુતલેખનના શિક્ષણમાં મદદગાર થઇ પડશે, તેથી કેળવણીની દૃષ્ટિએ જોતાં તેને ટેક્સ્ટ બુક્સ તરીકે સ્વીકારી શકાય તેવાં છે. એજ.

ત્રીજા ધોરણનો

"મુખગણિત શિક્ષક" રૂ. ૦-૧-૬.

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજંટ ટુ ધ ગવર્નર સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં. ૪૧૭૧ તા. ૨૯-૭-૧૫થી

— સુરત જિલ્લાનો —

"ભૂગોળ શિક્ષક."

એજંસિની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજુર કર્યો છે.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની

પ્રશ્નોતરમાળા વિષે

શ્રીયુત ભાઇચંદ પુંજાદાસ શાહ.

મહીકાંઠા એજન્સિની ભૂગોળ વગેરેના કર્તા

સાદરા તાલુકાસ્કૂલના હેડ માસ્તર.

પોતાના તા૦ ૧૫-૭-૧૫ના પત્રમાં લખે છે કે:—

"ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ભૂગોળ શીખવા તથા શીખવવા માટે શિષ્ય શિક્ષક બંનેને આ પુસ્તક સાધન રૂપ છે, અને તે બંનેને ઉપયોગી છે, શિક્ષકને નોંધ કાઢવાની મહેનત બચે છે, અને વિદ્યાર્થીને શિક્ષકની મદદ વિના ભૂગોળનું જ્ઞાન મળી શકે તેમ છે. એકંદરે આપનો પ્રયાસ જનસમુહને ઘણો આદરણીય અને ઉપયોગી થઇ પડવાનો છે."

ત્રીજી ચોપડીના

પાઠવાર અઘરા શબ્દો.

પાઠ ૧— વાર્તા. સામાન્ય. બાળપોથીમાં. મૂળાક્ષરો. બારાખડી. રમુજી. કવિતા. જોડાક્ષર. જ્ઞાન. શિખામણો. પદાર્થપાઠો. ઉમંગથી. ચિત્રો. હોશિયારી. વાક્યો. બોધ. તપાસ. મુકાબલો. ભૂગોળના. માહીતી. રસીલી. પુસ્તકો. દરીઆ. મેદાન. સાદા. નમુના. વનસ્પતિઓનું. તોળવા. સોદો. છેતરાશો. ઉતાવળ. ધ્યાન. ખાતરી. આળસ. પોપટીઉં.

પાઠ ૨ મા. ૧— બાળબોધ. લિપિમાં. બ્રાહ્મણી. પંડિતો. અજ્જુ. વરડુ માત્રા. અનુસ્વાર. વિસર્ગ.

મૂળાક્ષર.

અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ ઋ

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ

એ ઐ ઓ ઔ અં અઃ

ए ऐ ओ औ अं अः

ક ખ ગ ઘ ઙ, ચ છ જ ઝ ઞ,

क ख ग घ ङ, च छ ज झ ञ,

ટ ઠ ડ ઢ ણ, ત થ દ ધ ન,

ट ठ ड ढ ण, त थ द ध न,

પ ફ બ ભ મ, ય ર લ વ શ ષ

प फ ब भ म, य र ल व श ष

સ હ ળ. { ક્ષ જ્ઞ

स ह ळ. { क्ष ज्ञ

અંક.

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦.

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०.

पाठ ३— ટહુકો. ડોસો. છતે. ચલાવું. છું. વાતચીત. હડહડતો. કળિયુગ. જુવાન. ઉતર્યો. બેસાડ્યો. બુદ્ધિ. હિંડાડે. ખર્યું પાન. શરમાઇ. જોસબંધ. શ્રાવકનો. સંઘ. જાત્રાએ. ઘાતકી. બિચારૂં. ઉઠાવી. વીખરાઇ. ફીકે. અક્કલનો. સલાહ. દશા.

पाठ ४— પરગજુ. કાશીમાં. ધણી-ધણિઆણી. ઇશ્વરભક્તિ. ઇશ્વરકૃપા. નરસિંહ. ચૌદશ. ભંડાર. વાણીથી. ગુજરી. ઉછેરવા. સ્વભાવ. દયાળુ. સ્ત્રીઓને. અભ્યાસ. શિક્ષકનો. માનીતો. માહું. ઇચ્છે. સાંઢ. ધાર. અંતઃકરણ.

ફેંટામાંથી. પાટો. સુવાડી. સોંપ્યો. વખાણ. ખસ્યો. શુદ્ધિમાં. પરગજુપણું. આશ્ચર્ય. સૌને.

પાઠ ૫— લગ્ન. ઉંમર. સોળ. ગુજરાન. ગુણો. પ્રીતિ. ખાડા. ખડ. ખવાડ્યું. આશિષ. ખૂંચેલો. બૂમ. ડૂબતો. ચોટલી. ઉંધો. ટંગાવી. પીધેલું. પાડ. થોભાય. ધાડું. સહીસલામત. વિવાહમાં. સામેલ.

પાઠ ૬— અદલ. ઇન્સાફ. વિજયનગર. તલકચંદ. પૈસાદાર. ગામઠી. નસીબદાર. કીમતી. દોલત. સત્તર. ખરીદ્યા. આબરૂ. મિલ્કત. વર્તીશું. વહેંચણ. કબુલાત. તોડ. દિવાન.

પાઠ ૭— પરમેશ્વર. સઘળું. હરિ. ભૂલી. સુશોભિત. લેવાય. પૈપૈસો. અટકાવ્યો. લખોટા. નઠારો. આભાસ.

વિશ્વપતિ. વાસ. ભોંયરે. ઘડીએ. ઘાટ. ખોળીએ. મૂકવા. જગકર્તા. શરમાઇ. ભૂલ્યો.

पाठ ८— ઇશ્વરસ્તુતિ. વિશ્વસ્વામી. સ્તુતિ. શીશ. આપદાથી. દીનાનાથ. આધાર. અજ્ઞાન. ક્ષમા. મતિ. પ્રાર્થના. ભક્તિ. શક્તિ. નિવારો.

पाठ ९— છાંયે. સૂતો. ગુનો. આફત. સેવક. જીવતદાન. મગરૂરી. દોરડાની. સિંહ. છુટાયું. બદલો. દાસ. અત્યારે. તરણા. ગર્વ.

पाठ १०— પ્રમાણિક. મુંબઇમાં. પરચુરણ. કિંમત. શાખ. વર્ગ. પોલીસ. થાણાના. અમલદાર. વૃદ્ધ. દયાશંકર. પ્રથમ. આગ્રહ. લાગુ. વિધવાને. ધન્ય.

पाठ ११— જાપ્તો. તુરંગમાં. વાણીઆનો. વિકટ. સંતાઇ. તૂટી. લૂટી. દ્રવ્ય.

[મિઠાઇ. તાલેવંત. નસીબ. ઝેર. ભેળ્યું. લૂટના. ભુંડું. તાક્યું. ગાધો.

પાઠ ૧૨— યુધિષ્ઠિર. ક્ષમા. અર્જુન. સહદેવ. નકુળ. પાંડવો. ક્રોધ. વર્તણુકથી. આબરૂ. દુર્યોધનથી. દ્રૌપદી. જુલમ. ઝુંપડીમાં. નવાણું. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. અંતઃકરણમાં. લાગણી. ગુસ્સે. ટગતું.

પાઠ ૧૩— ડાહ્યો. ન્યાયાધીશ. ડહાપણ. ઈન્સાફ. પ્રીતિ. ચર્ચા. બાયડીઓ. સાક્ષી. અધરૂં. ઉઠાવું છું. ગળેપડુ. સજા.

પાઠ ૧૪— ગૃહસ્થ. નિસાસો. અભાગીઆ. લંગડો. ટેકો. કદાપિ. તંગી. દસ. રૂપીઆ.

પાઠ ૧૫— શિઆળ. બગલો. વિલાસપુર. મહોલ્લામાં. મશ્કરી. નોતરૂં. દીધું.

ઠરાવેલી. રંગીત. થાળ. આગ્રહ. શિરોઇ. મલકાવી. સ્વાદે. ટેવ.

पाठ १६— સત્ય. ચિંતન. નિશ્ચય. અસત્ય. ઝળકીત. વૃક્ષ. આશ્રય. પરિતાપ. પ્રગટે. દુષ્ટમતિ. ઉજાસ. છૂટી. સહાય. સ્વર્ગ.

पाठ १७— રિવાજ. વર્તમાનપત્ર. બાંકડા. ઉત્તર. લક્ષ્મી. મુસાફર. તંબુ. પત્થર. ઝુંપડાં. નેસ. મીલનસાર. પરોણો. ચામઠીઆ. ઘંટીઓ. ભટકતી. ગાડું. સૂઇ. વિદ્યાર્થી.

पाठ १८— સ્વચ્છ. તમાશો. શણગારી. શુંદર. ચોંટાડ્યા. સુંવાડી. ઇંદ્રિય. કરકરૂં. ઢાંકણ. કંટાળો. છિદ્રો. પરસેવો. ભિનાશ. ચોંટી. સમજુ. નાહ્યા. સાબુ. લૂછી. પાડોશણ.

પાઠ ૧૯—વિદ્વાન. ઉદ્યોગી. આળસુ. ભાઇભાંડુ. દાટેલો. ચરૂ. અત્રાટ. ફેંસલો. ચુકાદા. નિર્ણય.

પાઠ ૨૦—દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પરાક્રમી. વિદ્વાનો. શોખીન. વિષયો. કવિ. કવિતા. ખજાનચી. બીરબલ. ફટકા. ખુશી. આજીજી. નિશ્ચય. બસ. ખુદાવંદ.. સિપાઇ. સરત. હજુરમાં. લાંચીઆ. પચાસ.

પાઠ ૨૧—મચ્છર. પલકમાં.યુક્તિથી. નસકોરામાંથી. જબરૂં. ુલાઇ. ગર્વથી. ઘટતો. અભિમાની. નમ્ર. મોઢાં.

પાઠ ૨૨—જોર્જ. વોશિંગ્ટન. વિષ્ણુપ્રસાદ. માણેકલાલ. પુસ્તકાલયમાં. વૃત્તાંત. બાળપણ. હંમેશના. નિયમ. કપાએલું. ધમકાવ્યા. હિંમત. દીલગીરી. રૂપેરી. કળીઓ. સોનેરી. ફૂલોવાળાં. લક્ષણ.

पाठ २३—સુલતાન. મહમુદ. અયાઝ. ઉમરાવો. ઝટપથી. દોડાવ્યો. બંદગી. અલ્લાહ. એહસાન. ડોલચું. શાંત. વિનંતી. સાન. સાંઇબાવા. અંદેશો. અદેખાઇ. મુકાવવાનો. ઇલાજ. ઝવેરાત. ઉઘાડીને. આશ્ચર્ય. ભિખારી. સ્થિતિને. સંભારૂં. ભેટયો. ઇર્ષાખોર. દેશનિકાલ.

पाठ २४—વાદવિવાદ. તુર્ત. ગણના. ગરીબડી. પ્રાણી. પ્યારૂં. નીમક. દિન. મણબંધી. લાધે. બીન. માલીક. સ્વાર. સફર. મુસાફર. ક્રૂર. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ. ન્યાય. નિર્દોષી. માંસ. કૂલ. વ્યાપાર. બળદીઓ. અથડાય. ખલકમાં. કીરતાર.

पाठ २५—કબુલાત. ધકકો. ફોડાવ્યો. કૂટયો. કસુર. ગુનેગાર. ઉદાસ. રૂએ. દોષ. સંતાડવા. સદ્‌ગુણી.

પાઠ ૨૬— પ્રદર્શન. સીવણકામ. રંગબેરંગી. ગળપટા. ગૂંથે. ગૂંથેલી. ગૂંથવાનું. સાદડીઓ. તલ્લીન. વિષય. ખુબી. સંખ્યામાં. નૌતમસાલ. સલાહસંપ. નાતજાતમાં. વિલાયતમાં.

પાઠ ૨૭—સંઘરે. કુદરતનું. રાજધાનીનું. કિલ્લો. રચના. બાંધણી. ખાણો. દુકાળ. સળી. ભુકરો. ગંજી. સવાલ. અગત્ય. સાધનો પુષ્કળ. વિના. દ્રવ્ય. સુકાળ. સંઘરી. સંગ્રહ. સંઘાત.

પાઠ ૨૮—મહીનામાં. માધવ. કેશવ. પિત્તળના. ચળકાટ. પ્યાલા. કઠિઆરા. વળેલો. તરસ્યા. વિસામો. ગોકળદાસ. ધર્માદાનાં. દસમો. આશીર્વાદ. ગૃહસ્થ. મનોહર. શીતળ. ચોકખું.

પાઠ ૨૯—શેખચલ્લી. તરંગો. તર્ક-

પ્રસાદ. ગુરુની. વળગ્યો. તર્ક. ઉઠાવે. વિદ્યાનો. ધાડવો. ઉપાડ્યો. ધુણાવી. ધુણાવ્યું. ઠપકો. ભાંગ્યો. ધોળાયું. ઉદ્યમે. જીતીશ. ચેતવ્યો.

पाठ ३०—ઉડાવવા મુકાવ. મુકાવ્યો. દોડ્યો. સપાટાથી. મરોડો. છુટો. ગોથું. ઉડાડ. કાયર. પ્રયાસ. આસમાનમાં. ટપકા. વીટવા. આવડત.

पाठ ३१—ભળસ્કે. કુંડળીઓ. તરુવર. ઝુલાવે. પ્રીત. પડદો. સુખીઉં. સુખીઆં. ચણતાં. ચૂસે છે. ફૂલરસ. વનસ્પતિ. જળઘાટે. નિજ. પોઢે. વિધવિધ. ખૂટે. મધુરો. સંતોષ. ઝૂલે. વશ. દાનવ. વિપત્તિઓ. વેરાઇ. કામધેનુ. ચિંતવ્યા.

पाठ ३२— વડોદરા. વંશપરંપરા. ભોગવટા. સાંતીની. સાથી. પ્રકારની. રધો.

મહેનતુ. પુંજી. ઇચ્છિતા. દહેલી. હુક્કો. ભરોસો. મેઘ.

पाठ ३३— ચોકખાઇ. ધનગવરી. બેનપણી. પિડાય. ગંદું. મૂકવાનું. મંદવાડ. નંખાય. નીરોગી. જંતુઓ. ખુણેખોચરે. પાથરણું. શ્વાસ. બિછાનાં. ઢોળો. ઢોળાય. લકવો. જાજરૂ. ઝાડીઝુડી. દુર્ગંધ.

पाठ ३४—કૈકેયી. મંથરા. શત્રુઘ્ન. અયોધ્યામાં. દશરથ. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. પ્રાણથી. વૃદ્ધ. પાટલી. ગાદી. ઠેકાણે. નઠારા. સ્વભાવવાળી. દાસી. પ્રીતિ. ઉથાપશે. સંદેહ વરદાન. લેણાં. ચૌદ. હઠ. અણસમજુ. શોક. પ્રજાએ. ધિક્કાર. વનવાસ. ઠરાવ.

पाठ ३५—નટ. મુકુંદ. ઢોલ. માણેકચોકમાં. ટોળું. દસેક. ઉંચાઇએ. દોરડું.

કાંસાની. સરણાઇ. ખુબીથી. ઉંધે. કુદવા. ગુલાંટ. ચક્કર. વીજળી. ઝબકારા. સ્થિર. લાકડું. ચમત્કારવાળાં. ખુબીદાર. નાનપણથી.

પાઠ ૩૬—ગ્રીષ્મ. શ્યામ. કોયલ. મહિમાય. નીરખી. ઝૂલે. શોભાય. કોકિલા. ટહુકા. ધરતી. સુગંધ. ભરતી. તરુમાં. વસંત. શાખ. સુકેસરી. ચિત્ત. હરતી. ઉકળાટ. આમ્ર. પરખાઉં. વખણાઉં. સંગીત. સૂર. ગજાવું. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. બટમોગરો.

પાઠ ૩૭—મઠમ. પાદરી. વસાવ્યું. ઊગતાં. ઇમારતી. આઘેના. બીલકુલ. અજાણ. કુશળ. કાટખુણાની. કોયલા. ઓજારોની. પેટીમાંથી. હસીને. ડહાપણ.

પાઠ ૩૮—પ્રહલાદ. કસ્બો. ભાટ.

અગાઉના. પુરુષોનાં. પુતળાં. પારડી. વલસાડ. ઓળંગી વહેણ. તોડી. ખંડેર. ટોચ. દહેરૂં. મુશ્કેલ. ચઢાવ. કુંડો. દિવાલો. બુરજો. વાયવ્ય. ઓરંગા. વાંકોચુંકો. પ્રવાહ ભુતસર. તળેટી. બગવાડા. ખીણો. ભીંતના. ગાડાં. રમણીય. સપાટાબંધ. ઉતર્યા. પલાળીને. પાટીઉં. આકૃતિ. ગોઠવ્યા. નમુનો.

પાઠ ૩૯—દેવસ્થાન. પર્વત. આબુ. કાઠિઆવાડમાં. શેત્રુંજો. ગીરનાર. પંચ-મહાલમાં. પાવાગઢ. ટેકરો. ડુંગરી. તળેટી. બોદા. ભેખડો. તૂટીને. ટુકડાની. ઘસડા-ઇને. ઠરે છે. ચઢાવવાળા. શિખર. અણી-દાર. બંગલા. પાલિતાણા. દેવકીઉનાઇ. લસુંદ્રા. પીગળેલો. ઝરણ. બટાટા. સેક-વાથી. ઠંડું. ભિંજાય. તૂટી. કપાસ.

પાઠ ૪૦—નદી. સરોવર. જન્મ.

બન્યું. ગમ્મત. મેળાપ. પૃથ્વી. નકામાં. શક્તિ. નિચાણ. સમુદ્રને. ધોધ. ખડ-કોને. ભુકેભુકા. બેટ. નદીવાટે. ધોળકા. પશ્ચિમે. સરિતા. નિર્મળ. ચિત્રવિચિત્ર. પશુ. કિનારે. નાવણ. ધોવણ. જળ-પાનનું. પિછાણીએ.

પાઠ ૪૧—દરીઓ. મહાસાગર. પીર-મોહંમદ. ખલાસી. શાહમોહંમદ. વરાળ. ભરતીઓટ. મોજાં. ભુરૂં. તણાઇ. સુંવાળા. તાણી. કોડીઓ. કોડા. વીણવા. શંખ. ખલાસી.

પાઠ ૪૨—ભૂશિર. ઉપસાગર. હજીરે. જીવણ. ભૂગોળનું. ભૂગોળવિદ્યા. ટંડેલ. માહીતી. પુરતી. ઢાળ. મગીઆ. ચીકણો. નિશાન. અથડાય. કિનારો. સાંકડી. ફાંટો. ધુસે છે. ધોવાઇ. મુદત. પુષ્કળ. ક્રિયા. દ્વીપકલ્પ. હંમેશાં. સામુદ્રધુની.

પાઠ ૪૩—સુરતથી. સરભોણ. દેશાઇ. નારણદાસ. ઇચ્છું છું. વસવાયાંનું. ત્રણેક. તૈયાર. વાંસલો. છોડું. બાવળનું. ચીકણું. ટકાઉ. ધમણ. જોસબંધ. ભઠ્ઠીમાંથી. તણખા છાણા. ગોળાકાર. સળગાવેલાં. ધગધગતી. પૈડાની. રેડયું. વાટ. સજ્જડ. ચોંટી. કુંભાર. લોઢા દસ. વીસ. કોસ. ઢેડવાડામાં. સુતરના. ફાળકામાંથી. તાંતણા. તાણાવાણા. ગોદડાંનાં. ખોળીઆં. ઝાંપે. રજપુતોને. શણનાં. દોરડાં.

પાઠ ૪૪—છુટ્ટી. ઘેલાભાઈ. ગિલ્લીદંડા. અમદાવાદ. કિલ્લો. રોજા. મસીદો. કોતરકામ. ટપાલ. ઓફિસ. છંટાય છે. રાત્રે. દીવા. મુકાય. ધૂળવાળા. છંટાતું. ગાડીઘોડા. લુગડાં. શાકભાજી. સોનું. રૂપું. વાસણો. મસાલો. ખાંડ. સાકર. ઉંચી.

કારીગરી. વરાળયંત્રથી. કારખાનાંમાં. કાપડ. દીવાસળી. મીણબત્તી.

પાઠ ૪૫—તગડીના. ધંધુકે. ધોએલાં. બૂટમોજાં. ખુરસી. ટેબલ. મહેસુલ. વસુલ. ફેરણી. દુરસ્ત. હવાડો. ઓવરસીઅર. વાગડની. તજવીજ. ફોજદાર. મામલતદાર. હદનાં. મુકરદમામાં. સાક્ષી. અવલકારકુન. રજુ. ખૂટતા. સખ્તી. બનાતનો. કંમરે. લપેટી. નાયક. તિજોરર. રસીદ. રૂપીઆ. કોથળી. વેચાણ. ગીરો. નોંધવાનું. સિપાઇ. દવાખાનું. ખાટલા. સૂતા. ઓસડ. દાક્તર. કોચતો. શીતળા. મોડું.

પાઠ ૪૬—વિભાગ. જિલ્લો. કલેક્ટર. ઇન્સ્પેક્ટર. મુન્સફ. ચોર્યાશી. ઓરપાડ. પંચમહાલ. વહીવટ. કમિશનર. અધિકારી.

દેખરેખ. મુલતવી. અગત્યનાં. પોલીસ. ઓછોવ-તો. કેળવણી. સુખાકારી. ડેપ્યુટી. બાંધકામ. ઈજનેર. સુધારા ઠરાવ. અરજી. જાળવવાના. ઉપાયો. ઉઘાડવી. બોર્ડ. સંમતિ. લેણદેણ. જડજ. સિવિલસર્જન.

પાઠ ૪૭—મણીઆ. શાંતિલાલ. પરીક્ષા. બીના. નુકસાન. કાંઠો. તીડો. દાતણ. બંદુકો. પરવાનગી. દયાળુ. આશા. ભલામણ. હથિયાર. છૂટ. કન્યા-શાળા. શોધવા. શરીર. નાલાયક. નિરાશ. કોરટ. ખૂનનો. મુકરદમો. ચુકવતા. જુબાની. ચુકાદા. વલસાડના. નીમ્યા.

પાઠ ૪૮—ઉપયોગ. શિક્ષકે. શીખ-વ્યું. ખોદાય. ફાટ. નાળાંઓમાં. મૂળ. પર્વતમાં. ધોવાય. સપાટી. ઘસડાઇને.

ડહોળું. ચિકાર. કિનારે. ચગું. દરીઆમાં. તણાઇ. કૂટતાં. સખત. માફક. થીજીને. મુલકોમાં. એકદમ. ઘટ. સફેદ. છવાઇ. હિમ. ઉકાળીએ. સૂર્યનાં. કિરણો. પૃથ્વી. ટીપાં. પાંદડાં. ઝાકળ. પહોંચ્યા. અટકીએ.

पाठ ४९—સળગતી. અંગારો. હોલવાઇ. ચેતાવવાને. ફુંકણીએ. ફૂંકીએ. ગતિમાં. ફૂંક. ઢાંકણું. ઢાંકું છું. કાણાં. રૂમાલ. બરણીમાં. મોઢું. સગડી. છાંટવાને. બદલે. ડાલવી. ડરીજાય. શાબાશ. પેટીમાં. પૂરી દે. ગુંગળાઇ. જોત. લોઢું. રાંધવાને. ચલમ. બીડી. ઘસીને. સપાટા. દવ.

पाठ ५०—મીઠું. અંગ્રેજી. ગોવિંદ. મિઠાઇ. કંટાળતો. પુષ્કળ. ખારૂં. મોળી. બોળું છું. બેસ્વાદ. ચપટી. મહીના. સ્વચ્છ. નીરોગી. ઉપરાંત નાખ્યાથી.

બગડતી. અટકે. અથાણાંમાં. ખારીઆંમાં. માખણ. ક્યાંથી. ઘુંટણ. ધારૂં છું. દરીઆ. જુઆળે. સુકાઇ. બાઝી. સાંભરી. ઢગલા. મુશ્કેલ. ગુજરાતમાં. ધરાસણા. ખારાઘોડામાં. પંજાબ. પ્રાંત. સિંધવ. જથાબંધ. દેશાવર.

पाठ ५१—ગંધક. વિસ્મય. હિંમતરામ. મતલબથી. ખાસ. તનુ. બરફ. હથોડી. ચુરેચુરા. પ્યાલું. ઓગળી. ઓગળેલો. હલાવ્યું. હલાવશે. ચિનાઈ. હેઠળ. સળગાવ્યો. રતાશ. તદન. ઠરવા. લિલાશ. ધુમાડો. આસમાની. પદાર્થ. ગજરામાંથી. ફુલ. ચૂંટી લીધું. ઝાળ. ધર્યું. ઝાંખું. ઉડાવી. રેશમ.

पाठ ५२—પહેલદાર. શોખ. પતરીસાકર. ગોઠવ્યાં. ખુણામાં. અફાળી.

સંભાળજે. વાંકીચુંકી. ખરબચડી. ધાર-
વાળી. ફટકડી. ભાંગીએ. પાસાદાર.
ગળામાં. માણેક. કીમતી. ગુરુજી.
ખંભાતની. રંગદાર. મોસાળ. નાંદોદમાં.
રતનપુર. ખડકમાંથી. ઝુંમર. હકીકત.

પાઠ ૯૩—પોલાદ. સ્ક્રૂ. મિત્ર. કાદર.
કોદાળી. એરણ. ટીપ્યું. અચંબો. અલ્યા.
વળત. ખાતરી. વળ્યો. ચપટો. તાળાં.
ઘડતર. ભરતર. નળીઓ. પાટલીઓ.
રવેસના. કઠેરા. દિવાલની. ખીંટીઓ.
ઘડિઆળ. ચપ્પુ. કાનસ. નક્કર. ધાતુ.
ભેળ. ટીપીએ. કોલસા. ડુબાવીએ.
સિવાય. પાધરૂં.

પાઠ ૯૪—ઇંદ્રિયો. ઉત્પન્ન. મુળીઆં
થડ. પાંદડાં. ફૂલ. ચોંટીને. ટટાર. અગ-
ત્યનું. છિદ્રો. ચૂસે. શોષી. ખ્યાલ. મોઢાં.

પાઠ ૮૮—રબર. સીસાપેન. ડાઘા. દોહતા. છેદ. પિળાશ. દૂધ. ઢીંગલીઓ. ડગલા. તંબુ. ખજુરીનાં. ઘડીઆં. ટોચ. તાડી. ખરસાણી. થોર. ડાળી. ઓસડ. ગુંદર. ભળેલો. ચોંટાડવાને. લાડુ. ઉપવાસ. હિંદુ. સાબુચોખા. સુકવીને. દાણા. પુરેપુરાં. છાલ. તળીએ. નિતારી. ડહોળી. ગળણી. ગુણ.

પાઠ ૮૯—પુષ્ટિકારક. શુમારે. દોઢ. ડુંડી. ઉંબીમાં. સુખળાં. બંટી. ધાન્ય. હિંદુસ્તાનમાં. હમેશાં. દાઉદખાની. હાંસોટી. જિલ્લામાં. વાજીઆ. કાઠા. કાઠિઆવાડથી. પોટા. ઠુમસો. કાળાશ. ભરાઉ. વટાણા તુવેર. અડદ. કઠોળ. ફાડ. દળવાળાં. એકદળીઉં. ચાળીએ. બરછટ. થુલું. ગૂંદીને. ચળાઇને. હવાલે. મેદો.

પરસુદી. ચાળણુ. સુપડામાં. ઝાટકીએ. ભુસું. શીરો. પખાળીને. ઢાંકી આથો. ખટાશ. આથેલા. જલેબી. ચોંટાડવાને. જખમ. ફોલ્લા. લોપડી. પોટીસ.

पाठ ५७ — પાંદડાંના. બગીચામાં. ચૂંટી. દોડયા. મોહંમદ. ટોચે. દાંડી. સાંકડું. ગંજીફાના. બદામના. અણીદાર. તરવારના. શોષી. જથાબંધ કમળ. અળવી. કુંવાર નો. અજમાનું. કરવત. મોજાં. ચિરાએલાં. અગથીઆનાં. ગુલમોર. છુટા. ગોરધન. કૃષ્ણલાલ. કૂટી. પ્રકાશ.

पाठ ५८— જીવજંતુ. અવસ્થા. પતંગીઆ. ભટકયા. પૂછનાર. વર્ણના. સૂંઢ. માથું. જઠર. મૂછ. ખૂબસુરત. બીલકુલ. માદાનેજ. વૈતરી. બદલવી. સ્થિતિ. ઈંડાં. ઇયળ. કીડિઆરામાંથી.

પોષણ. કોશેટા. નિરાંત. સૂતાં. ચોથા. હુમલો. લડીએ. પેઠે. કુટુંબ. મદદ. વંદા. ઘસડી.

પાઠ ૫૯— સમડી. ગીધ. પાવાગઢનો. ધોળાયાં. ભૂખ. ભાથું. ઉતર્યો. તીરની. ડરતું. સપાટાબંધ. નહોરમાં. ઉંચાઇએ. ધસારાબંધ. પુછડી. બદામીઓ. કરાંઠી. કદાચ. થોભ્યો. ઢોળાવ. ગબડી. પ્રાણી. વળેલી. ગરદન. ખાઉધરાં. કોહેલું. કમકમાટ. ગંધાઇ.

પાઠ ૬૦—ખીસકોલી. સસલું. મુંબઇ. ઠેકડા. દોડાદોડ. ભપકાદાર. દેખાવડું. વલવલાટ. બદન. રાખોડીઉં. કાબરચીતરી. ગુચ્છાવાળી. કુંમળી. કુંપળો. બિલાડીની. રાક્ષી. રૂવાંટી. સુંવાળી. ચપળ. શક્તિ. ઘાતકી. શિકાર. તીણા. ઓચીંતી. ગતિ.

દુશ્મનોથી. પોલાણમાં. ઝુમખામાં. છતમાં. બીકણ. કાતરી. કૌવતવાળા ઉપરાચાપરી. રતુમડો. મૂછ. કલ્લામાં. રહેઠાણ. તૂલ. ઉંદર.

પાઠ ૬૧—ગબડી. મંચેરજી. હઠે છે. મોઢું. બમનશા. લટકતી. લાળ. પંજો. દડો. માફક. ઠોકાય. હોશિયાર. અક્કલવાળું. ભરોસાદાર. મમતાવાળું. તાબેદાર. ભાઇબંધ. પત. એદલજી.

પાઠ ૬૨— ગણપતરામ. ધર્મશાળામાં. પૂછવા. ટટાર વરૂ. બગાસું. વિકરાળ. છાતીવાળું. ટોળામાં. ટુકડીઓ. શિઆળ. કાબરચીતરૂં. બદામીઉં. લીલાધર. ભુરાશ. કીકિઆરી. પકડું. ખંધું. શ્રીધર. લોંકડી. ડાચું. વાઢમાં. ખંધાઇ.

પાઠ ૬૩—દામુએ. તાણ્યું. ગુસ્સાથી.

ખાતર. નસાડી. કોઠી કોથળામાં. હોડ. જ્ઞાન. ઘોર. તળીઆં. ડોકે. ઘંટડી. મ્યાનમાંથી. કાંટા. ઉપયોગીપણું. સતાવશો. કાસળજ. કાઢીશ.

પાઠ ૬૪—અગ્નિ. ગર્જના. ધ્રૂજતાં. નારણદાસ. વડોદરાના સિંહણ. વિકરાળ. અજાયબ. ચોંટ્યું. ઉખડેલી. ચાળ. ચાખેલ. ઠેલણગાડી. ધુમ્રવાટા. અડવાડીઉં. ભયંકર. માસી. વાઘણ. ગોસ. ભુખ્યો. ઠેકાણું. કાઠિઆવાડમાં. ગીરનાં. વસ્તી. પાંજરૂં. બળવાન. દેખાવડું. ચાડાં. દીપડા. આંતરે છે.

પાઠ ૬૫—ત્રંબકલાલ. બાસો. હાડકાં. ગણ્યાં. ક્યાંથીજ. ડીલમાંનું. હાડપિંજર. દિવાલ. ટાંગ્યું. બિહામણું. પાંસળીઓ. કાંડાંનાં. બેડોળ. બેશક. કદરૂપું. કૌવત.

કીમતી. ગોઠવેલા. હૃદય. થાપાની. ફુકકો. સંરક્ષણ. માંસપેશી. રેસાની. સંકડાય. ગોટલા. ઉંચકાય. ફૂલીને.

પાઠ ૬૬— સૂક્ષ્મદર્શક. કુદરતી. ઢાંકણ રક્ષણ. પડ. દાઝીએ. ઢીમાં. ફોલ્લા. ગોડ. રૂઝાતો. નિશાની. હથેલી. લઈ. સખત. આળુ. ભોંકે. દરદ. કાતરી. અડકે. પુષ્કળ. કુમળી. ઓસીકાનો. દાખલો. ખોળીઉં. હેઠલું. ગલેફ. સારૂ. શોભીતું. અવયવોનું. અસંખ્ય. છિદ્રો. ગેંડા. ઋતુમાં.

પાઠ ૬૭—હરિલાલ. ટકોરો. તળીઉં. પસંદ. કમાવેલું. ખરબચડું. તૂટતું. મુદત. ટકે છે. સીવેલી. ઠરાયું. હરડાંબેડાં. મસાલો. સાત. આડ. ટાંગી. જીન. પુડાં. બૂટ. ડુક્કર. ઊંટનાં. મશકો.

પાઠ ૬૮—ઊન. વાસ્કુટ. ઝભ્ભા. ડગલો. ઢોરઢાંકર. ઓઢો. ઓરાઢીએ. ગાંસડીમાં. કાંતવા. ઊડવેઢ. ફક્ત. વાંકડીઆ. ટકાઉ. શેતરંજી. હૂંફ. ટુઆ. કેંસારી. ગળપટા. પહેરણ.

પાઠ ૬૯—મહીનાનો. પડવો. ચોવડીએ. હુસેન. આંગણું. બેઠક. આસરે. થાંભલાની. કુંભીઓ. છોલાણું. પરસાળ. ઓસરી. દેરાસર. પધરાવીએ. રસોડું. પાણિઆરૂં. કોઠાર. ધુમાડીઉં. ભીંતો. મૂકેલી. જાજરૂ. અહીંઆં તુળસીક્યારો. છીંડી. સીડી. દિવાનખાનું. ટાંગી. ચીતરાવ્યાં. ખીંટીઓ. તાકાં. સાકટા. પકવાસા. નળીઆં. કામઠાથી. સરડાવ્યું. છત. અગાસી. અભ્યાસ. ઝરૂખામાં. બેશક. સગવડવાળું.

પાઠ ૭૦— અસલી. ઓળો. ઘડિ-આળ. છાયાયંત્ર. જુનું. બેસણી. બેસાડ્યું. સાધારણ. પતરૂં. મિનિટ. ઓછાયો. ચક્કર. સૂર્ય. પશ્ચિમ. ચઢતો. પડછાયો. સીસી. વાંદરા. મદારીઓ. ડુગડુગી. ડલવાઇ.

પાઠ ૭૧— ચંદો. લિપિમાં. સાઠ. મધરાત. અઠ્ઠાવીસ. ઉકલતી. જોડાએલાં. હથોડી. વાડકી. અથડાય. ટકોરા. કુંડાળું. કાંટો. અંગ્રેજીમાં. સાઠમા. સેકંડ.

પાઠ ૭૨ — ત્રાજવું. પરશુરામ. પડીકું. જેશંકર. પલ્લામાં. રૂપીઆ. સમ-તોલ. બેશક. ગાંધીએ. કાટલું. તોળ્યું. બાંધ્યું. પાધરો. સોદો. દાંડી. છેટે. મૂકયા. જોખ્યું. ચીચવાની. યુક્તિઓ. પાડોશી. ચુનીલાલ. ઓછુંવત્તું. મધ્ય. તોલું. શેર. ફાયદો. ખાધ. પૂરે છે. જુઠું. ભૂલી.

ધ્રોળ એજ્યુકેશનલ ઇન્સ્પેકટર સાહેબની
ઓફીસ.

દોલતરામ વજેરામ બુચ
એજ્યુ ઈ. ધ્રોળ સ્ટેટ.

જા. ન. ૨૩ તા. ૨૯-૭-૧૯૧૪.

"પ્રાથમિકશાળાના બાળવર્ગ, પહેલા, બીજા, ત્રીજા, ચોથા અને પાંચમા તેમજ ગ્રામ્યશાળાના પહેલા બીજા ધોરણના "મુખ-ગણિત શિક્ષક"ની બુકો, તપાસી જોતાં મને ઉપયોગી લાગે છે, અને જેને માટે રચવામાં આવેલી છે તેને ઘણી મદદગાર થશે એમાં શક નથી.

ગુણોત્તરના નિયમો સાદી અને સરલ ભાષામાં ઘણા ઉદાહરણો આપી સમજાવ્યા છે.

સદરહુ બુકો અહીંની સ્કુલોમાં ટેકસ્ટ બુકસ અને ઇનામ તથા લાયબ્રેરી માટે મંજુર કરવામાં આવી છે"

જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.

હિંડાઉ. બિચારૂં. વિવાહ. દિવાન. નિવારો. મિઠાઇ. નિસાસો. શિઆળ. શિરોઈ. રિવાજ. ભિનાશ. નિર્ણય. દિલ્હી. સિપાઈ. વિનંતી. ઇલાજ. ભિખારી. નિકાલ. વિવાદ. કિલ્લો. પિત્તળ. વિસામો. પિડાય. બિછાનું. ધિક્કાર. નિચાણ. કિનારો. નિશાન. ગિલ્લી. જિલ્લો. નિરાશ. ચિકાર. ચિનાઇ. લિલાશ. દિવાલ. સિવાય, પિળાશ. નિતારી. નિરાંત. બિલાડી. શિકાર. વિષ્ણુ. શિખામણ. પિછાણીએ. ઇન્સાફ. મિલ્કત. વિલાયત. ઇમારતી. તિજોરર. વિસ્મય. ચિરાએલું. બિહામણું. ઇચ્છતા.

જુવાન. ઉઠાવી. સુવાડી. ઝુટાયું. ઉઠાવું. ઉત્તર. ઉદ્યોગી. ઉદ્યમ. ચુકાદો. યુક્તિ. ફુલાઇ. ઉઘાડી. ઉદાસ. દુકાળ. સુકાળ. જુઆળ. ધુણાવી. મુકાવ. ઉડાડ. ઝુલાવે. સુખીઉં. સુખીઆં. દુર્ગંધ. મુકુંદ. ગુલાંટ. મુકાય. સુધારો. જુબાની. ઉકાળી. સુકાઇ. ધુમાડો. ડુબાવી. મુળીઆં. શુમારે. તુવેર. કુટુંબ, ભુરાશ, ફુક્કો. મુકાબલો.

પુસ્તકો. ઉછેરવા. દુર્યોધન. મુસાફર. ખુદાવંદ. મુકાવવો. પુષ્કળ. ઉપાડયો. ધુણાવ્યું. મુકાવ્યો. ઉડાવવા. ધુમાડીઉં.

શિખામણો. વિલાયત. પિછાણીએ. ચિરાએલું. બિહામણું. મિલ્કત.

મુકાબલો. મુસાફર. મુકાવવા. ધુમાડીઉં.

હોશિયારી. હથિયાર. કળિયુગ. ધણિઆણી. કબુલાત. પરિતાપ. કઠિઆરા. મહિમાય. કાઠિઆવાડ. ઘડિઆળ. પાલિતાણા. કીડિઆરૂં. કીકિઆરી. પાણિઆરૂં.

શીશ. ગીધ. ખીણ. બીન. વીસ. તીડ. જીવ. તીર. ગીર. ઢીલ. બીડી. સીડી. સીસી.

ફૂલ. મૂછ. ભૂખ. ઊન. ખૂન. બૂમ. સૂર. બૂટ. છૂટ. લૂટ. મૂળ. ભૂલી. ફૂલી. લૂટી. તૂટી. છૂટી. ફૂટી. ખૂટે. ઝૂલે. રૂએ. ચૂસે. સૂતો. સૂઈ લૂછી. સૂર્ય. ભૂગોળ. રૂપીઆ. ડૂબતો. ભૂલ્યો. ભૂખ્યો. ફૂટયો. મૂકયો. મૂકવું. પૂછવું. ઊગવું. ખૂટતું. તૂટતું. ભૂશિર. ફૂલરસ. ઊઠવેઠ. ખૂબસુરત. સૂક્ષ્મદર્શક.

કઠિન મળતાશબ્દોની તારવણી.

તંબુ. જંતુ. હિંદુ. ટહુ. લાગુ. સાબુ. આબુ. પશુ. રજુ. તનુ. ચરૂ. લારૂ. ધાતુ. લાડુ. દાસુ. ગુરૂ. અજજુ. ચપ્પુ. વિષ્ણુ. વરડુ. આબરૂ. જાજરૂ. અગાઉ. ટકાઉ. ભરાઉ. દયાળુ. આળસુ. સમજુ. પરગજુ. ગળેપડુ. મહેનતુ. કામધેનુ. જીવજંતુ.

બુદ્ધિ. શુદ્ધિ. પ્રીતિ. મતિ. ગતિ. કવિ. હરિ. શાંતિ. ભકિત. શકિત. યુકિત. સ્તુતિ. સંમતિ. વિશ્વપતિ. વનસ્પતિ. આકૃતિ. અગ્નિ. કદાપિ. વિપત્તિ.

લિપિ. મિનિટ. સિવિલ.

માહીતી. રસીલી. દરીઓ. માનીતો. વાણીઓ. રૂપીઓ. મહીનો. પરીક્ષા.

નિરાશ. ભિનાશ. લિલાશ. પિળાશ. ભુરાશ. કાળાશ. રતાશ. ખટાશ. શાબાશ, પ્રકાશ. ચૌદશ. કાઢીશ. શીશ. વશ. ન્યાયાધીશ.

સુખીઉં. પાટીઉં. મુળીઉં. ખોળીઉં. પોપટીઉં. એકદળીઉં. રાખોડીઉં. બદામીઉં. અઠવાડીઉં. ધુમાડીઉં.

નટ. ઘટ. ઘાટ. અઘાટ. ભાટ. ચાટ. ફાટ. લૂટ. છૂટ. બૂટ. બેટ. કોરટ. બરછટ. ચળકાટ. વહીવટ. કમકમાટ. વલવલાટ. વાસ્કુટ. ઉકળાટ. મિનિટ.

હઠ. આઠ. સાઠ. પાઠ. હોઠ. ઊઠવેઠ.

ખડ. થડ. પડ. પાડ. ફાડ. તોડ. ગોડ. કાપડ. વાગડ. બરડ. ઉડાડ. મંદવાડ. વલસાડ. સજ્જડ. દોડાદોડ. સેકંડ. ખાંડ. ઓસડ. ઓરપાડ.

સાંઢ. દાઢ. વાઢ. સૂંઢ. ગઢ. પાવાગઢ.

•ગુણ. શણ. લક્ષણ. રક્ષણ. સંરક્ષણ. ઝરણ. શ્રમણ. અભણ. વખાણ. નાવણ. ધોવણ. વાસણ. વેચાણ. વહેણ. દાતણ. માખણ. વાઘણ. બીકણ. ઠેલણ. જીવણ. ચાવણ. પોષણ. સિંહણ. ઢાંકણ. કૃષ્ણ. નિચાણ. નાનપણ. બાળપણ. ડહાપણ. લેણદેણ. પહેરણ. ભલામણ. સરભોણ. શિખામણ. રહેઠાણ. ઘુંટણ. પરચુરણ. લક્ષ્મણ.

છત. પત. જોત. સાત. શાંત. પ્રાંત. સખત. સરત. બનાત. વળત. દોલત. કરવત. ઝળકીત. ઝવેરાત. કુદરત. આવડત. મુદત. ખંભાત. વાતચીત. કબુલાત. સંઘાત. વસંત. રંગીત. સંગીત.

પર્વત. ગમ્મત. હિંમત. કિંમત. દુરસ્ત. નિરાંત. કૈવત. ફક્ત. દાક્તર. ચંદ્રગુપ્ત. પ્રીત.

હદ. છેદ. ચૌદ. મસીદ. રસીદ. સફેદ. અડદ. દરદ. સ્વાદ. પોલાદ. પસંદ. નાંદોદ. વાદ-વિવાદ. અમદાવાદ. વિષ્ણુપ્રસાદ.

ખાદ્ય. બોધ. બાળબોધ. ધોધ. ક્રોધ. દૂધ. ગીધ. સુગંધ. જથાબંધ. જોસબંધ.

દસ. દાસ. બસ. વીસ. ગોસ. વાસ. નેસ. માંસ. ત્રાસ. શ્વાસ. તપાસ. આળસ. આભાસ. ઉજાસ. ઉદાસ. પ્રયાસ. વનવાસ. રવેસ. કાનસ. ઉપવાસ. પોટીસ. પોલીસ. અભ્યાસ.

આશિષ. સંતોષ. દોષ.

ભૂગોળ. સોળ. શિઆળ. નકુળ. ઉતાવળ. કળિયુગ.

જોડાક્ષર.

વાર્તા. સામાન્ય. પદાર્થપાઠ. ચિત્રો. વાક્યો. પુસ્તકો. વનસ્પતિ. ધ્યાન. બ્રાહ્મણી. અજ્જુ. માત્રા. અનુસ્વાર. વિસર્ગ. ટટ્ટુ. ઉતર્યો. બેસાડ્યો. બુદ્ધિ. ખર્યું પાન. શ્રાવકનો. જાત્રાએ. અક્કલનો. ઇશ્વરભક્તિ. ઇશ્વરકૃપા. સ્વભાવ. સ્ત્રીઓ. અભ્યાસ. ઇચ્છે. સોંપ્યો. ખસ્યો. શુદ્ધિમાં. આશ્ચર્ય. લગ્ન. પ્રીતિ. ખવાડ્યું. ઇન્સાફ. વિજ્યનગર. સત્તર. ખરીદ્યા. મિલ્કત. વર્તીશું. પરમેશ્વર. અટકાવ્યો. વિશ્વપતિ. જગકર્તા ભૂલ્યો. ઇશ્વરસ્તુતિ. વિશ્વસ્વામી. સ્તુતિ. પ્રાર્થના. ભક્તિ. શક્તિ. ગર્વ. પ્રમાણિક. વૃદ્ધ. પ્રથમ. આગ્રહ. ધન્ય. જાપ્તો. દ્રવ્ય. ભેળ્યું. તાક્યું. યુધિષ્ઠિર. અર્જુન. ક્રોધ. વર્તણુક. દુર્યોધન. દ્રૌપદી. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. ગુસ્સે. ડાહ્યો. ન્યાયા-

ધીરા. ચર્ચા. ગૃહસ્થ. મશ્કરી. સ્વાદે. સત્ય. નિશ્ચય. અસત્ય. વૃક્ષ. આશ્રય. પ્રગટે. દુષ્ટમતિ. વર્તમાનપત્ર. ઉત્તર. લક્ષ્મી. પત્થર. વિદ્યાર્થી. સ્વચ્છ. ચોંટા-ડયાં. ઇંદ્રિય. છિદ્રો. નાહ્યા. વિદ્વાન. ઉદ્યોગી. નિર્ણય. દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પરાક્રમી. વિદ્યા. મચ્છર. યુક્તિ. નમ્ર. જોર્જ. વોશિંગ્ટન. વિષ્ણુપ્રસાદ. પુસ્તકાલય. વૃત્તાંત. ધમકાવ્યા. સ્થિતિ. ભેટયો. ઇર્ષા-ખોર. તુર્ત. પ્રાણી. પ્યારૂં. ક્રૂર. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ. ન્યાય. નિર્દોષી. ત્રાસ. વ્યાપાર. ધક્કો. ફેડાવ્યો. ફૂટયો. સદ્ગુણી. પ્રદર્શન. કિલ્લો. અગત્ય. પુષ્કળ. સંગ્રહ. પિત્તળ. પ્યાલા. તરસ્યા. ધર્માદા. આશીર્વાદ. ચોકખું. શેખચલ્લી. તર્કપ્રસાદ. વળગ્યો. ઉપાડયો. ધુણાવ્યું. ઉદ્યમ. ચેતવ્યો. મુકાવ્યો. દોડયો. પ્રયાસ. મળસ્કે. પ્રીત.

વિપત્તિ. ચિંતવ્યા. પ્રકાર. ઇચ્છતા. હુક્કા. ચોકખાઇ. શ્વાસ. દુર્ગંધ. શત્રુઘ્ન. અયોધ્યા. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. પ્રજા. ધિક્કાર. ચક્કર. સ્થિર. ચમત્કાર. ગ્રીષ્મ. શ્યામ. ચિત્ત. આમ્ર. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. વસાવ્યું. પ્રહ્લાદ. કસ્બો. મુશ્કેલ. વાયવ્ય. પ્રવાહ. આકૃતિ. ગોઠવ્યા. દેવસ્થાન. પર્વત. શેત્રુંજો. લસુંદ્રા. જન્મ. ગમ્મત. પૃથ્વી. સમુદ્ર. પશ્ચિમ. નિર્મળ. ચિત્રવિચિત્ર. ભૂગોળવિદ્યા. ક્રિયા. દ્વીપકલ્પ. સામુદ્ર-ધુની. ભઠ્ઠી. સજ્જડ. છુટ્ટી. ગિલ્લીદંડા. રાત્રે. વરાળયંત્ર. મીણબત્તી. દુરસ્ત. દાક્તર. જિલ્લો. કલેક્ટર. ઇન્સ્પેક્ટર. મુન્સફ. ચોર્યાશી. ડેપ્યુટી. બોર્ડ. સિવિલ-સર્જન કન્યાશાળા. શીખવ્યું. અંગ્રેજ. પ્રાંત. વિસ્મય. હલાવ્યું. સળગાવ્યો. ધર્યું. સ્ક્રૂ. ટીપ્યું. વળ્યો નક્કર. ઉત્પન્ન.

પુષ્ટિકારક. કૃષ્ણલાલ. પ્રકાશ. અવસ્થા. ભટકયા. ગુચ્છો. ગબડ્ડી. ધર્મશાળા. પક્કું. શ્રીધર. તાણ્યું. મ્યાન. અગ્નિ. ગર્જના. ધ્રૂજતાં. ચોંટયું. વસ્તી. ત્રંબકલાલ. ટાંગ્યું. હૃદય. ફુક્કા. સૂક્ષ્મદર્શક. લટ્ટુ. ઠુકકર. વાસ્કુટ. ઝભ્ભા. ફક્ત. સરડાવ્યું. અઠ્ઠાવીસ. ત્રાજવું. પલ્લું. તોળ્યું. મધ્ય.

મળતા જોડાક્ષર.

સત્તર. ઉત્તર. વૃત્તાંત. પિત્તળ. વિપત્તિ. ચિત્ત. મીણબત્તી.

ટટ્ટુ. છુટ્ટી. ધક્કો. હુક્કો. ફુક્કો. કિલ્લો. જિલ્લો. શેખચલ્લી. પલ્લું. ગિલ્લી. પ્રફુલ્લ. પક્કું. નક્કર. ચક્કર. અક્કલ. કુક્કર. ધિક્કાર. અજ્જુ. ગમ્મત. સજ્જડ. ગુસ્સો. ગબ્બી. ઉત્પન્ન.

વૃદ્ધ. બુદ્ધિ. શુદ્ધિ.

ઇચ્છતા. ઇચ્છે. મચ્છર. ગુચ્છો. સ્વચ્છ.

ચોક્ખું. ચોક્ખાઇ.

લડ્ડુ. ભઠ્ઠી. અઠ્ઠાવીસ.

ઝબ્ભા. પત્થર.

મધ્ય. ધ્યાન. અયોધ્યા.

કૃપા. વૃક્ષ. વૃદ્ધ. પૃથ્વી. કૃષ્ણ. હૃદય. વૃત્તાંત. ગૃહસ્થ. આકૃતિ.

વિદ્યા. ખરીદ્યા. વિદ્યાર્થી. ઉદ્યોગી. ઉદ્યમ.

શ્રાવક. શ્રીધર. આશ્રય.

વિશ્વ. ઇશ્વર. પરમેશ્વર. શ્વાસ.

આશ્ચર્ય. નિશ્ચય. પશ્ચિમ.

જાપ્તો. ચંદ્રગુપ્ત.

યુધિષ્ઠિર. શ્રેષ્ઠ.

દુષ્ટમતિ. પુષ્ટિ.

પત્ર. ચિત્ર. વિચિત્ર. યંત્ર. માત્રા. જાત્રા. સુમિત્રા. રાત્રે.

સમુદ્ર. છિદ્રો. લસુંદ્રા.

નમ્ર. આમ્ર.

પ્રકાશ. પ્રથમ. પ્રગટે. પ્રયાસ. પ્રસાદ. પ્રકાર. પ્રવાહ. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. પ્રદર્શન. પ્રખ્યાત. પ્રમાણિક. પ્રહ્લાદ. પ્રાર્થના. પ્રાણી. પ્રીત. પ્રીતિ. પ્રાંત. ત્રાસ. ત્ર્યંબક. ત્રાજવું. શ્રીધર. ક્રિયા. દ્રવ્ય. ક્રોધ. દ્રૌપદી. ક્રૂર. ધ્રૂજતા. બ્રાહ્મણી. શ્રાવક. આગ્રહ. સંગ્રહ. ચિત્રગુપ્ત. શેત્રુંજો. આશ્રય. ઇંદ્રિય. અંગ્રેજ. શત્રુઘ્ન. પરાક્રમી. સામુદ્રધુની.

ગર્વ. ગંધર્વ. તુર્ત. જોર્જ. વિસર્ગ. આશ્ચર્ય. બોર્ડ. ઇર્ષા. ચર્ચા. વાર્તા. જગકર્તા. વિદ્યાર્થી. ધર્યું.

પર્વત. નિર્ણય. નિર્મળ. વર્તણુંક. તર્કપ્રસાદ. ગર્જના. સર્જન. સિવિલસર્જન. પ્રાર્થના. દુર્યોધન. નિર્દોષી. ધર્માદા. ચોર્યાશી. વર્તીશું. અર્જુન. દુર્ગંધ. પર્ણપાન. પ્રદર્શન. આશીર્વાદ.

પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં ☛ ☛ આવનાર શબ્દો.

મૂળાક્ષર. જોડાક્ષર. જ્ઞાન. હોશિયારી. પુસ્તકો. વનસ્પતિ. ધ્યાન. બ્રાહ્મણી. લિપિ. વરડુ. વિસર્ગ. કળિયુગ. બુદ્ધિ. હિંડાડે. ખર્યુંપાન. શ્રાવક. ઘાતકી. ધણિઆણી. ઈશ્વરભક્તિ. ઈશ્વરકૃપા. ચૌદશ. દયાળુ. શિક્ષક. અંતઃકરણ. સોંપ્યો. શુદ્ધિ. આશ્ચર્ય. પ્રીતિ. આશિષ. ટંગાવી. ઇન્સાફ. કીમતી. સત્તર. ખરીદ્યા. મિલ્કત. વર્તીશું. વિશ્વ-પતિ. જગકર્તા. ઈશ્વરસ્તુતિ. વિશ્વસ્વામી. પ્રાર્થના. ભક્તિ. શક્તિ. પ્રમાણિક. કિંમત. વૃદ્ધ. જાપ્તો. દ્રવ્ય. મિઠાઈ. ભુંડું. તાક્યું. યુધિષ્ઠિર. અર્જુન. વર્તણુક. આબરુ. દુર્યોધન. દ્રૌપદી. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. ન્યાયાધીશ. સાક્ષી. ગળેપટ્ટુ. ગૃહસ્થ. કદાપિ. નિશ્ચય. વૃક્ષ. આશ્રય. પરિતાપ પ્રગટે. દુષ્ટમતિ. વિદ્યાર્થી. સ્વચ્છ. ચોંટાડયાં. ઇંદ્રિય. ઢાંકણ. કંટાળો. છિદ્રો. ભિનાશ. લૂછી. વિદ્વાન. ઉદ્યોગી. ચુકાદો. નિર્ણય. દિલ્હી. પ્રખ્યાત. વિષયો. યુક્તિ. વોશિંગ્ટન. વિષ્ણુપ્રસાદ. પુસ્તકાલય.

वृत्तांत. हिंमत. लक्षण. अल्लाह. डोलचुं. विनंती. अंदेशो. भिखारी. स्थिति. भेटया. इर्षाखोर. देशनिकाल. तुर्त. क्रूर. श्रेष्ठ. निर्दोषी. फूटया. सद्गुणी. प्रदर्शन. गूंथेली. साडडी. नर्हान. नौतमलाल. विलायत. बांधणी. संघरो. संग्रह. पित्तळ. कठिआरा. विसामो. धर्मादा. आशीर्वाद. शेखचल्ली. तर्कप्रसाद. घुणाव्युं. ठपको. ढोळायुं. उद्यम. चेतव्यो. मुकाव्यो. गोथुं. प्रयास. वीटवा. मळस्के. सुखाउं. चूसे. फूलरस. निज. खूटे. संतोष. झूले. विपास. कामधेनु. चितव्या. वडोदरा. वंशपरंपरा. भोगवटा. सांतीनी. महेनतु. पुंजी. डहेली. बेनपणी. पिडाय. मंदवाड. नीरोगी. जंतुओ. पाथरणुं. श्वास. बिछानुं. जाजरू. झाडीझुडी. दुर्गंध. कैकेयी. शत्रुघ्न. अयोध्या. कौशल्या. सुमित्रा. लक्ष्मण. संदेह. चौद. धिक्कार. मुकुंद. दोरडुं. खुबीथी. उंधे. गुलांट. स्थिर. चमत्कार. गीष्म. श्याम. माहिमाय. कोकिला. सुगंध. चित्त. सूर. प्रफुल्ल. बटमोगरो. प्रह्लाद. पुरुषो. चढाव. वायव्य. औरंगा. प्रवाह. बगवाडा. रमणीय. आकृति. काठिआवाड. शेत्रुंजो. पावागढ तूटीने. टुकडा. पालिताणा. लसुंद्रा. भिजाय.

गम्मत. पृथ्वी. निचाण. पश्चिम. सरिता. निर्मळ.
चित्रविचित्र. किनारो. धोवण. पिछाणीए.
भूशिर. भूगोळविद्या. टंडेल. माहीती. घुसे छे.
मुदत. द्वीपकल्प. हंमेशां. सामुद्रधुनी. टकाउ.
भट्टी. तणखा. पैंडा. ढेडवाडो. गोदडुं. दोरडुं.
गिल्लीदंडा. ओफिस. छंटातुं. मीणबत्ती. धंधुका.
धोपला. बूटमोजां. ओवरसीअर. साक्षी. खूटता.
सख्ती. लपेटी. तिजोरर. दाक्तर. जिल्लो. कलेक्टर.
इन्स्पेक्टर. मुन्सफ. चोर्यासी. वहीवट. कामिशनर.
अधिकारी. पोलीस. डेप्युटी. इंजनेर. संमति.
सिविलसर्जन. शांतिलाल. परीक्षा. हथियार.
निराश. खून. मुकरदमो. जुबानी. चुकादा.
शिक्षक. चिकार. सखत. पांदडां. गति. फूंक.
फुंकाणी. गुंगळाई. ढांकणुं. ढांकुं छुं. अंग्रेज.
मिठाई. कंटाळतो. नीरोगी. अथाणुं. घुंटण.
ढगला. धरासणा. पंजाब. सिंधव. विस्मय.
चिनाई. हेठळ. रताश. तदन. लिलाश. धुमाडो.
च्यूंटी. धर्युं. फटकडी. पत्थर. नांदोद. झवेरात.
झुंमर. स्क्रू. टीप्युं. दिवाल. खींटी. घडिआळ.
चप्पु. उतन्न. मुळीआं. चोंटी. टटार. शोषी. पिळाश.

ढींगली. तंबु. घडाओ. खरसाणी. चोंटाडवाने. लाडु. नितारी. डहोळी. पुष्टिकारक. शुमारे. हंमेशां. हाउदखानी. हांखोटी. ढुमसो. पिळाश. काळाश. भराउ. वटाणा. अडद. कठोळ. बरछट. पकडळीउं. गूंदीने. चाळण. परसुदी. खटाश. पोटीस. चूंटी. दांडी. शोषी. चिराएलां. अगथीओ. कृष्णलाल. जीवजंतु. अवस्था. भटक्या. सूंढ. खूबसुरत. कीडिआरुं. पोषण. कोशेटो. निरांत. घोळायां. ढोळाव. खाउधरां. गंधाई. देखावडुं. राक्षी. रुवांटी. घातकी. ओचींती. पोलाण. रतु-मडो. रहेठाण. तूल. गबडी. लटकती. ठोकाय. टटार. विकराळ. टुकडी. भुराश. कीकिआरी. खंधुं. श्रीधर. वाढ. खंधाई. ताण्युं. घंटडी. सतावशो. कासळ. अग्नि. गर्जना. धूजतां. चोंटयुं. ठेलणगाडी. घुघवाटा. घाघण. गोस. डीपडो. त्र्यंबक. हाडपिंजर. टांग्युं. बिहामणुं. दिवाल. कांडुं. कदरुपुं. कौवत. हृदय. संरक्षण. मांसपेशी. सूक्ष्मदर्शक. ढांकण. रक्षण. ढीमुं. हथेली. लट्टु. दरद. ओसीकुं. खोळीउं. गलेफ. शोभीतुं. अवयवो. हरिलाल. टकोरो. तळीउं. तूटतुं. ठरायुं. सात. आठ. मशक. झब्भो. ढोर-ढांकर. ओढो. ओराढीप. ऊठवेठ. फक्त. टकाउ. हूफ. टुआ. गळपटा. बेठक. छोलाणुं. परसाळ.

देरासर. पधरावीए. रसोडुं. पाणिआरुं. धुमा-
डीउं. जाजरू. तुळसीक्यारो. छींडी. सीडी. दिवा-
नखानुं. खींटी. नळीउं. सरडाव्युं. बेसणी. मिनिट.
डुगडुगी. ठलवाई. लिपि. अट्ठावीस. टकोरो.
साठ. साठमा. सेकंड. आजवुं. परशुराम. पल्लुं.
काटलुं. तोळ्युं. दांडी. मध्य. तोलुं. जुठुं.

આંકપોથી તથા પહેલી ચોપડીના

ડિકટેશન શિક્ષક આ. ૨. બે :

બીજી ચોપડીનો "ડિકટેશન શિક્ષ

ભાવ રૂ. બે આના.

"મુખગણિત શિક્ષક"

ભા.	૧.	બાળવર્ગ	માટે	૦-૧
ભા.	૨.	પહેલા ધો.	માટે	૦-૧
ભા.	૩.	બીજા ધો.	માટે	૦-૧
ભા.	૪.	ત્રીજા ધો.	માટે	૦-૧-૬
ભા.	૫.	ચોથા ધો.	માટે	૦-૨-૦
ભા.	૬.	પાંચમા ધો.	માટે	૦-૨-૩

સુરત જિલ્લાનો નકશો. ત્રણ આના.

સુરત જિલ્લાનો "ભૂગોળ શિક્ષક" રા આના.

[redacted] ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની

પ્રશ્નોત્તરમાળા દોઢ આનો.

કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

શાહપોર - સુરત.